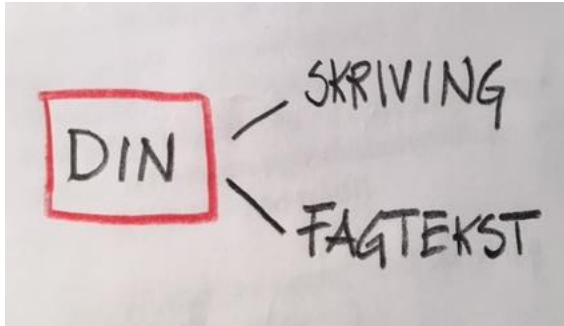

akademisk skrivning
argumentasjon
kilder
struktur
referanser
gjør rede for
universitet
resonnement
kildetekst
plagiat
kildesortert
kritisk drøfting
formelt
saksorientert
redelighet
presist
kilde
diskusjon
dialog med kildene
kvalitet
bygge på andres arbeid
vitenskapelige artikler
etterrettelig
etterprøvbart
sjangerforståelse
kildetegnelse
vitenskapelig
refleksjon
strevsamt
fagtekst
drøft
kilder
saklig
argumentasjon
henvisninger
påstand
objektivt
argumenter
konklusjon
forskning
læring
nyddighet
tankekart
høgskole
eksamen
lesing
etterrettelighet
fagartikkel
bindeord
avsnitt
kildetekst
studier
drøfting
fagtekster
kildesortert
kritisk drøfting
formelt
saksorientert
redelighet
presist
kilde
diskusjon
dialog med kildene
kvalitet
bygge på andres arbeid
vitenskapelige artikler
etterrettelig
etterprøvbart
sjangerforståelse
kildetegnelse
vitenskapelig
refleksjon
strevsamt
fagtekst
drøft
kilder
saklig
argumentasjon
henvisninger
påstand
objektivt
argumenter
konklusjon
forskning
læring
nyddighet
tankekart
høgskole
eksamen
lesing
etterrettelighet
fagartikkel
bindeord
avsnitt
kildetekst
studier
drøfting
fagtekster
kildesortert
kritisk drøfting
formelt
saksorientert

Velkommen til høgskolebibliotekets kurs i akademisk skrivning!

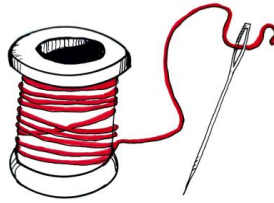

Kilde: Kristin Sandvik

Dette kurset handler om akademisk skriving i sammenheng med DIN skriving og DIN fagtekst.

Kursets innhold

1. Skriveprosessen
2. Struktur på oppgaven
3. Språkråd
4. Kunstig intelligens og oppgaveskriving

Kilde: Monica Lunde

Dette kurset skal handle om din skriveprosess, strukturen i en akademisk oppgave, råd for et akademisk språk, og til slutt snakker vi litt rundt hvordan kunstig intelligens påvirker oppgaveskriving.

Del 1: Skriveprosessen

- Dine skriveerfaringer
- Hvorfor skrive?
- Hvorfor lese?
- Skriveprosessen
- Hvordan komme i gang

Kilde: Colourbox

Fra stue til studie –skrivning i hverdagen og fag

Du har skriveerfaring fra før bygg videre på den.

Kilde: Colourbox

Kilde: Colourbox

Nå skal det handle om DIN skriveerfaring

Du har masse av tekst – og skriveerfaring fra før:

Hver gang du bruker en PC eller en telefon, uansett hva du gjør – leser nyheter, scroller på sosiale medier eller studerer – forholder du deg til tekst. •Hvis du noen gang har søkt jobb, har du også skrevet en helt spesiell type tekst: jobbsøknad.

Alle disse typene tekst har forskjellige funksjoner. En jobbsøknad skal selge deg og dine kvalifikasjoner. En nyhetssak skal opplyse allmennheten. Et innlegg på sosiale medier er ment å nå dine venner og de som står deg nærmest.

Derfor er det forskjellige forventninger til ulike typer tekster: hver tekstsjanger har sine forventninger, normer og krav til seg.

Det er ikke særlig lurt å skrive en jobbsøknad på SMS språk. Det er kanskje også veldig rart å skrive en bursdagshilsen med et veldig formelt, jobbsøkeraktig språk.

Vi skriver forskjellig i ulike situasjoner, og det er funksjonen som avgjør hvordan teksten ser ut.

I høyere utdanning møter man en annen type tekst og språk. Overgangen til høyere utdanning kan føles stor – du møter nye krav faglig og skal skrive akademiske tekster.

Det er viktig å huske hva du kan fra før, og at du tar med deg dette inn i skriving av fagtekster.

13 års skolegang med mye faglig skriving. Avslutter denne skolegangen med større skriftlige arbeider, eksamener og særemner.

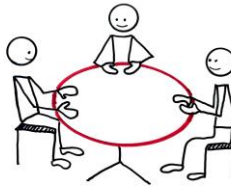
Videreføring og videreutvikling av det du har skrevet på videregående ... Det samme du gjør når du studerer.

Du begynner ikke med blanke ark! - Sjøltillit!

Hvert studium har sin fagtradisjon med tilhørende tekstkulturer og sjangre.. Det stilles derfor ulike krav til tekst innenfor fagene. I noen fag verdsettes kreativitet og personlige holdninger, mens i andre fag er det nøyaktighet og presisjon som belønnes. Gjennom studiet vil du finne ut hva lærere og veiledere krever av tekstene de ber deg skrive. Du leser fagtekster og tilegner deg fagbegrep, uttrykk, du ser på deres språkføring og lærer konvensjonene for tekst i ditt fagfelt. Form for mal.

Hvorfor skrive?

- Lesing og skriving henger sammen. Du skriver for å lære.
- Du viser hvordan du forstår innholdet i faget gjennom skriftlige oppgaver.
- Du går inn i et fag- og profesjonsfelleskap

Kilde: Monica Lund

How can I tell what I think till
I see what I say? E.M. Forster

Vi forholder oss som sagt til tekst hele tiden, gjennom det vi leser og skriver. **Derfor melder jo spørsmålet seg: Hvorfor skriver vi?** Hvorfor er det viktig å beherske de akademiske tekstkonvensjonene?

Det er flere grunner til dette:

Lesing og skriving henger sammen. For å bruke tiden du har tilgjengelig mellom forelesninger og kollokvier best mulig, er det lurt å skrive i tillegg til å lese pensum. Fordi:

- Skriving aktiviserer underbevisstheten og utvikler tanker videre.
- Skriving hjelper oss til å se sammenhenger og skape forståelse
- Skriving omdanner informasjon til kunnskap

Dette skjer gjennom all skriving du gjør i studiet ditt – fra notater fra et lærebokkapittel du leser og helt opp til ferdigstillelse

Den engelske forfatteren E.M Forster skrev i boka *Aspects of the novel*: How can I tell what I think till I see what I say? Eller norsk: Jeg veit hva jeg tenker når jeg ser hva jeg skriver. Kanskje noen har opplevd det samme?

Å skrive er dermed et veldig godt studieteknisk hjelpemiddel. I høyere utdanning vurderes du i stor grad på det du skriver, mye mer vurdering basert på skriving enn i

tidligere skoleslag. Gjennom å skrive oppgaver, arbeidskrav og eksamener, viser du hvordan du forstår innholdet i faget. I tillegg: Skrivning gjør tankene synlig, skrivning gir dybdelæring. Tankene kommer gjennom strevet med å uttrykke seg

Forståelse er å formulere noe med egne ord, skriftlige oppgaver del av læringsprosess, ikke sluttprodukt. Skrivning er altså viktig, både underveis og for å vise sluttkompetanse. Skriftspråket er en form for tenketeknologi – noe annet enn å snakke litt løst og fast om noe

Gå inn i et fag- og profesjonsfellesskap: viser til det andre har skrevet - som å komme inn i en diskusjon som er i gang rundt et bord Ta del i diskusjonen! Fagspråk viser at du forholder deg til fagområdets behov

Skriveprosessen

Hva vet du om deg selv som skriver?

- Hva er dine styrker/utfordringer?
- Har du vansker med å komme i gang?
- Får du dårlig tid på slutten?
- Misliker du å bearbeide teksten din?
- Er du kreativ?
- Er du en god korrekturleser?
- Skriver og leser du samtidig?

Kilde: Monica Lunde

Skriv for deg selv i 2 minutter:

Hva kjennetegner deg som skriver og hvordan er skriveprosessen din?

Nå som vi har fått en forståelse for viktigheten av skrijving, er det på tide å vende blikket innover. Veldig viktig å være bevisst på hvordan du skriver: Hva vet du om deg selv som skriver? Dette er en aktivitet du kan utføre for deg selv, både for å bli mer bevisst hvordan din skriveprosess er, og for å prøve ut en studieteknikk som heter pressskrijving.

Hvorfor lese? Hvordan lese?

Kilde: Høgskolebiblioteket

- Lesing + skrijving = sant!
- Les ulike fagtekster for å bli en god skriver:
pensum, lærebøker, tidsskriftartikler.
- Les vitenskapelige artikler for å få et innblikk i hvordan dette ser ut i ditt fagfelt
=
Gode modelltekster
 - Ikke les alt fra a til å
 - Les oppsummering, innledning, avslutning
 - Se på henvisningene

Lesing + skrijving = sant!

Les ulike fagtekster for å bli en god skriver: pensum, lærebøker, tidsskriftartikler.

Les vitenskapelige artikler for å få et innblikk i hvordan dette ser ut i ditt fagfelt, de er *gode modelltekster*.

Ikke les alt fra a til å, men les oppsummering, innledning, avslutning og se på henvisningene.

Hvordan komme i gang

- Tankekart, tenkeskrive
- Lytte og diskutere
- Utkast til disposisjon
- Presskriving
- Snakk med andre

Det er mange måter å komme i gang med skriveprosessen på, og det avhenger litt av dine preferanser. Er du ...

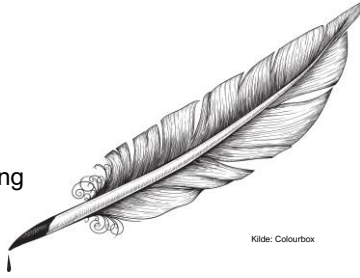
- Visuell kan du ha god nytte av å lage tankekart eller tenkeskrive for å idemyldre
- Auditiv kan du derimot foretrekke å lytte til en video eller podcast, eller diskutere temaet høyt med andre
- Strukturert kan du foretrekke å lage disposisjonen til oppgaven først og deretter fylle ut
- Mens om du prokrastinerer, det vil si at du er god på å utsette det du skal gjøre, da kan presskriving på en fastsatt tid være mer nyttig.

For studieteknikker har Høgskolen laget et veldig godt kurs, ta gjerne kurset i Canvas!
<https://www.inn.no/for-studenter/administrer-dine-studier/kurs-i-studieteknikk/>

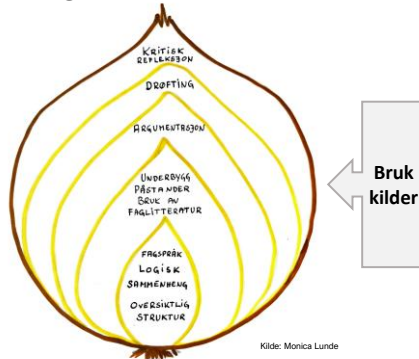
Del 2: Struktur på oppgaven

- Kjennetegn på akademiske skriving
- Oppgaveteksten
- Problemstilling
- Struktur
- Redegjørelse, argumentasjon, drøfting
- Oppgavens konklusjon

Kilde: Colourbox

Hva kjennetegner akademisk skriving?

Nå som vi har snakket litt generelt om skriveprosessen, det vil si hvorfor du bør lese og skrive, hvilke erfaringer du har fra før og hvordan du kan komme i gang, så skal vi se litt mer konkret på akademisk skriving og hva som kjennetegner disse tekstene.

Akademiske tekster kan være ganske komplekse. Fra de minste – innerst - til de største bestanddelene, kan vi beskrive akademiske tekster som en løk med mange lag.

- De minste bestanddelene i en hver tekst er enkeltord. I akademiske tekster blir ordvalget preget av fagbegrep spesifikt for hvert fagfelt.
- Ordene settes sammen i en logisk struktur – setninger, som presenterer og underbygger påstander ved hjelp av faglitteratur. Flere setninger tilsammen skaper avsnitt, som igjen skaper deler av teksten.
- En annen viktig, større bestanddel i en akademisk tekst er argumentasjon. Argumentasjon kan sies å være en rekke påstander som blir fremstilt for å svare på en problemstilling.
- Når man setter sammen flere argumenter til en lang diskusjon, med argumenter for og mot et forskningsspørsmål eller problemstilling, får man en drøfting.

Og utenpå alle disse lagene ligger den kritiske refleksjonen som du foretar når du velger kilder og anvender de i tekstene dine.

Akademiske tekster er nok ganske annerledes de tekstene du allerede er kjent med fra lesing på egen fritid eller i grunnskolen. Men du blir kjent med denne type tekster gjennom studiene. Et godt tips er å lese vitenskapelige artikler for å få et innblikk i hvordan akademiske tekster ser ut i ditt fagfelt. Disse artiklene er gode modelltekster. Du kommer til å lese mange lærebøker, men disse er ofte ikke argumenterende, så de vil ikke kunne fungere som modelltekster på samme måte som vitenskapelige artikler. Dette var kort om hva som kjennetegner akademisk skriving som en helhet. Videre skal vi gå nærmere inn i disse bestanddelen, og vi begynner med kritisk refleksjon.

Kritisk refleksjon

Kilde: Colourbox

«Å tenke kritisk vil si å bruke fornuft og kunnskap for å tenke over ulike faglige forhold på en selvstendig, undersøkende, og systematisk måte» (Greek et al., 2014, s. 56).

En kritisk metode:

1. Du er nysgjerrig og ønsker å forstå, du er ikke negativ!
2. Spør etter kunnskapens 'gyldighet'
3. Finn oversikt/ulike perspektiver

Hva er egentlig kritisk refleksjon?

En definisjon – men viktigst : være nysgjerrig! Det er altså ikke snakk om å være negativ til det du leser, men heller spørrende og nysgjerrig. I møte med det du leser, bør du ha et fornuftig overblikk, og spørre deg selv om det du leser stemmer med det andre kilder sier. Som hjelp for å oppøve den kritiske refleksjonen din, foreslår vi her en tre-trinns metode:

En kritisk metode, eller fremgangsmåte for å tenke:

- Du stiller spørsmål, du undrer deg: hvor mange ..., hvordan går det med ..., hva kan vi gjøre – på hvilken måte ..., hvordan oppleves det ...?
 - Du ønsker å forstå.
 - men du skal ikke stille en rekke retoriske spørsmål i oppgava som du ikke svarer på. Stiller du spørsmål i fagtekst, skal disse besvares.
- Kunnskapens 'gyldighet'
 - Er det slik som forfatteren skriver? Er påstanden riktig? Hvordan har forskeren kommet frem til resultatet/funnet? Objektivitet, 'sannhet'? Vær dristig!
- Oversikt/ulike perspektiver
 - Er det andre måter å forstå dette på? Har jeg erfart noe annet enn det forfatteren mener? Finnes det faglitteratur som forklarer temaet annerledes? Problematisere.

RÅD: Bruk denne kritiske metoden når du leser pensum eller er i forelesning, still spørsmål, noter ned ikke bare det som blir sagt, men tren på å stille kritiske spørsmål!

- Du skal ikke bare huske, du skal også tenke over fagstoffet og komme frem til en fagbegrunnet vurdering.

Det er dette kritisk refleksjon handler om, og det er derfor den omslutter alt av akademisk skriving som det ytterste laget i løken vår. Nå går vi litt lengre inn i løken og ser på oppgavens struktur.

Forstå oppgaveteksten

Gjør rede for teori om **mestringstro og selvbestemmelse**.

Drøft i lys av disse **to teoriene**, hvordan man som trener kan bidra til at utøvere presterer bedre.

- **kommandoordene** = Gjør rede for, drøft
- **hovedtema** = mestringstro og selvbestemmelse
- **avgrensningene** = to teorier

Oppgaveteksten du får, når du ikke skal velge problemstilling selv, legger visse føringer for oppgavestrukturen din. Derfor er det viktig at du leser oppgaveteksten godt, og forstår hva du blir bedt om å gjøre.

Her er et eksempel på en oppgaveformulering

1. Det første du bør identifisere når du får en oppgave, er hvilke kommandoord den bruker. Kommandoord sier noe om hvordan du skal besvare oppgaven, og de vanligste er gjør rede for, drøft, beskriv og oppsummer.
2. Det neste du bør identifisere, er hva som er tematikken oppgaveteksten etterspør. Dette sier noe om hvilket fagstoff du skal forholde deg til. Som i denne oppgaveteksten, der studenten skal ta for seg mestringstro og selvbestemmelse.
3. Til slutt bør du identifisere hvilke avgrensninger oppgaveteksten legger opp til, for dette spisser oppgaven til et mer nøyaktig innhold enn å bare ta for seg alt sammen. Her er spissingen av studenten skal bruke de to teoriene om mestringstro og selvbestemmelse, til å drøfte hvordan en trener kan bidra til at utøvere presterer bedre.

Du kan avgrense en slik oppgave, f. eks. Slik:

- avgrens til barn, fordi...barn og unge voksne vil ha ulikt utgangspunkt...

- jeg forstår trenerrollen til også å omfatte læreren, fordi...skolen er en viktig aktør i barns trening

MEN Du kan ikke velge bort en av teoriene eller å la være å drøfte.

Vend stadig tilbake til oppgavelyden når du skriver.

Det er fort gjort å endre litt på ordlyden i hodet sitt og bytte ut ett ord med noe som ligner. Da svarer en ikke på det det spørres om og det kan føre til stryk.

Flere eksempler på oppgavetekster

- **Foreslå to (2)** vesentlige **sykepleiediagnoser/-problemer** hos pasienten på bakgrunn av case knyttet til hans grunnleggende behov for aktivitet søvn og hvile.
- **Redegjør for** relevante perspektiver som kan bidra til å fremme **læring og utvikling**.
- **Gjør greie for** ulike sider ved utvikling av **tekstmestring og fortellekompetanse**, der du bl.a går nærmere inn på ...
- **Beskriv** hvilken rolle **frivillige organisasjoner** har knyttet til ...
- **Formuler** ett kortsiktig og ett langsiktig mål knyttet til **sykepleiediagnosen**.
- **Forklar og diskuter** hvordan virksomheter kan fremme **markedsorientering**.

- Finn **hovedtema**
- Finn **kommandoordene**
- Finn **avgrensningene**

Her er flere eksempler på ulike oppgavetekster.

Finn **hovedtema**. Hva er tematikken

Finn **verbene**. Hva skal jeg gjøre

Finn **avgrensningene** som eventuelt ligger i oppgaveteksten. hva skal jeg ikke gjøre.

Forstå oppgaveteksten: Kommandoord

-
- **Nevn** = rams opp uten å ta stilling til innholdet
 - **Beskriv** = sammenfatt og gjengi uten å ta stilling til innholdet
 - **Forklar** = tydeliggjør og utdyp (for eksempel et begrep)
 - **Identifiser** = nevne, ta stilling og begrunn innholdet
 - **Gjør rede for** = sammenfatt og gjengi et innhold med begrunnelser uten å ta stilling til det
 - **Drøft** = presenter ulike synspunkter på et emne og se disse i forhold til hverandre, ta stilling og begrunn egne synspunkter
 - **Analyser** = dele opp, tolke, kategorisere ... varierer fra fagområde til fagområde

Her er noen flere kommandoord som brukes i oppgavetekster. De er presentert **fra lav til høyere vanskelighetsgrad**; dvs. fra ren gjengivelse av et fagstoff til å gjøre egne vurderinger, og vise at du kan bruke fagstoffet på en selvstendig måte. Ved å forstå hva kommandoordene i oppgaveteksten ber deg om å gjøre, blir du i bedre stand til å svare på oppgaven!

Tolk oppgaveteksten og begrunn valg

Eksempel:

Gjør rede for teori om mestringstro og selvbestemmelse. Drøft i lys av disse to teoriene, hvordan man som trener kan bidra til at utøvere presterer bedre.

- «Jeg har valgt å avgrense til barn, fordi...»
- «Jeg forstår trenerrollen til også å omfatte læreren, fordi...»

Kilde: Colourbox

Når du har fått og forstått en oppgavetekst, og begynner å skrive oppgaven din, vil det i mange oppgaver være rom for at du skriver en setning eller to om hvordan du tolker oppgaven og de avgrensningene du tar. Om du gjør dette bør du begrunne både valget ditt og forståelsen din.

Eks

- jeg avgrenser utøverne til å bety **barn**, fordi...barn og unge voksne vil ha ulikt utgangspunkt...
- jeg forstår **trenerrollen** til også å omfatte **læreren**, fordi...skolen er en viktig aktør i barns trening

I en slik begrunnelse eller valg av tolkning, kan du ikke velge bort en teori eller et kommandoord, dette er ikke et rom for å tilpasse oppgaven dine egne preferanser. Dette handler om at du gjør rede for hvordan du tolker innholdet eller fagbegrepene når du svarer på oppgaveteksten.

Problemstilling

- Problemstillingen oppgir tema og avgrensninger
 - Uten avgrensninger «Hva er tilpasset opplæring»
 - Med avgrensninger «Hvordan kan læreren på småtrinnet utøve tilpasset opplæring i naturfag?»
- Problemstillingen kan/vil endre seg underveis i skriveprosessen
- Formuler en problemstilling som engasjerer deg!

Problemstillingen er den **røde tråden** i alle deler av oppgaven din.

Kåre Colviken

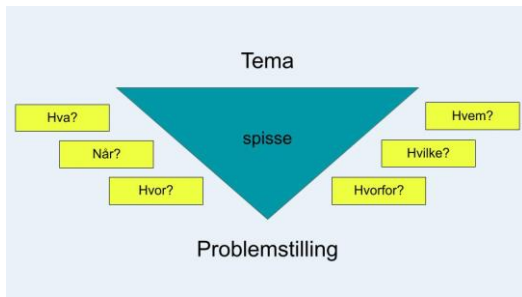
Etter hvert som du går gjennom studiene dine, vil du oppleve både det å få en oppgavetekst, og det å måtte lage din egen i form av en problemstilling. Derfor går vi her inn på hva en problemstilling er.

1. Problemstillingen sier både hva oppgaven skal handle om og avgrenser oppgavetemaets område og omfang. Det vil si at den er ikke så stor som «Hva er tilpasset opplæring», men heller noe slik som «Hvordan kan læreren på småtrinnet utøve tilpasset opplæring i naturfag?»
2. En problemstilling bør være presist formulert, det vil si at du bør unngå ord som går på følelser og som er vanskelig å måle/abstrakt f.eks. hvordan noe oppleves.
3. Men en problemstilling vil ofte endre seg underveis i skriveprosessen, så ikke vær for stresset i begynnelsen av oppgaven. Formuler først et spørsmål som engasjerer deg, som sier noe om det temaet du vil utforske og hvordan du vil gjøre det. Så kan du heller finpusse den til slutt når du har satt deg godt inn i fagstoffet, og du ser hva du faktisk har skrevet.

Problemstillinga leder deg framover i skrivinga, det er den røde tråden din. Alle deler du tar med i oppgaven skal være relevant i forhold til problemstillinga.

Jo mer avgrenset og presis problemstillinga er, jo mer kan du gå i dybden og jo mer spennende blir det å jobbe med oppgava. Ei omfattende problemstilling tilsier at du bare skraper i overflaten.

Fra generelt tema til en spisset problemstilling

Kilde: Lars Nyrre: "Kva er forskjellen på ei og ei dårlig oppgave?"
Søk & skriv <https://www.sokogskriv.no/ekstring/>

Kilde: UIS

Så hvordan lager du en spisset problemstilling som lar deg gå i dybden? Her er det en modell fra Universitetet i Stavanger som visualiserer hvordan en tydelig problemstilling dannes. Tenk deg at du går fra det overordna temaet ditt, til en spisset problemstilling, gjennom å stille en rekke spørsmål til deg selv. Dette er ikke en rekke spørsmål som kan besvares med ja eller nei, men spørreord som åpner opp og konkretiserer elementer i problemstillingen din. Ja og nei lukker problemstillingen din, og lar deg ikke skrive en faktisk oppgave. Spørsmålene du kan stille deg selv, og som blir stadig mer spissa, kan være:

- Hva/hvem du skal undersøke eller diskutere?
- Hva du skal skrive om – tema?
- Hvilken tidsperiode ; i dag, fortid, to ulike perioder?
- Hvilke konkrete momenter skal du se etter?
- Hvor skjer dette, et geografisk sted, et rom, et område, en bedrift?
- Hvorfor er dette er interessant?

https://stavanger.instructure.com/courses/7884/pages/problemstilling?module_item_id=104971

Se gjerne denne videoen om da Nyrre, professor i medievitenskap ved UiB, skulle skrive BA-oppgave om Donald Duck, men ikke hadde klar problemstilling:

<https://youtu.be/GD1scK6R01A?t=6>

Oppgavens struktur

Innledning

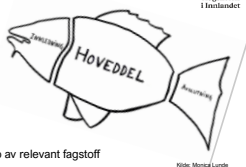
- Hvordan du tolker og besvarer oppgaveteksten
- Hva som ledet deg til problemstillingen
- Presentasjon av problemstilling

Hoveddel

- Redegjørelse, argumentasjon, drøfting ved hjelp av relevant fagstoff

Avslutning

- En kort oppsummering av viktige momenter fra hoveddelen
- Et svar på problemstillingen/oppgaveteksten

Nå har vi gått gjennom noen av de ytre kjennetegnene på akademisk skriving, med hvordan du forholder deg nysgjerrig og kritisk til fagstoffet ditt, og hvordan oppgaveteksten er styrende for måten du skal besvare oppgaven din på. Deretter har vi sett på hvordan en problemstilling kan utformes og spisses, basert på temaet du skal skrive om. Nå skal vi gå litt mer inn i oppgavens struktur, det vil si hvor de ulike delene i en akademisk oppgave hører hjemme.

Her ser dere bildet av den berømmelige fisken, som er en enkel modell for hvordan mange tekster er strukturert. Dere kjenner den kanskje igjen fra essayskriving i grunnskolen, men den viser også hovedstrukturen i en fagtekst. Ulike tekster kan ha flere deler innenfor disse hovedstrukturen, f.eks helse og idrettsfag som følger en struktur som heter IMRoD.

En klar og tydelig struktur kan hjelpe deg til å tenke logisk, rydde i argumentene og faktisk bedre forstå hva du egentlig vil si! Så la oss kort gå gjennom hver del.

Innledningen:

- Skuer fremover: Presentasjon av hva som skal skje (si hva du skal si)
- Gir bakgrunn for oppgava som helhet, Gjør rede for hva vi vet, og hva vi lurer på. Hull i kunnskapen som du med denne oppgaven vil tette? Motivasjonen for oppgaven!
- Presenterer problemstilling, tema eller felt
- Avgrenser oppgaven (emnets område og mengden informasjon)
- Alt du skriver her, skal bygge opp under din problemstilling (problemstilling = noe som skal besvares).

Hoveddel (der sier du det du skal si for å svare på oppgaven eller problemstillingen)

- Redegjørelse, definisjoner
- Metode
- Drøfting/argumentasjon - dialog med kildene (pensum, forskningsartikler, annen faglitteratur)
- Svare på problemstillinga – alle momenter som tas opp i hoveddelen må på en eller annen måte inngå i besvarelsen av problemstillingen.

Avslutning (si hva du har sagt)

- Trekker fram sentrale poeng du har drøftet- men ikke nye moment eller kilder!
- En slags konklusjon av hva din undersøkelse viser.
- Viser tilbake til problemstillingen din, og gir et svar på den.
- Åpne opp for større perspektiv, hva en kan se på videre. Hvis du skriver en større oppgave, finner svar på problemstillingen din, men også finner at det er et annet aspekt som du gjerne skulle sett nærmere på, så kan du nevne det i avslutningen din. Da peker du fremover mot nye muligheter for forskning.
- Viser igjen selvstendighet, du vurderer hva som er mest sentralt i teksten. Du klarer å se på teksten din med et overblikk eller et distansert blikk, og slik trekke ut de viktigste punktene.

Dette var kort om hovedstrukturen i en akademisk tekst. Nøyaktig inndeling eller kapittelstruktur vil variere mellom fagområder, type oppgave og størrelse på oppgave. For noen oppgaver er det opp til deg, for andre, for eksempel en masteroppgave, ligger det ofte noen føringer i oppgaveteksten eller retningslinjene for studiet ditt.

Men uansett er det slik at en god struktur fører leseren gjennom teksten fra begynnelse til slutt, ved hjelp av problemstillingen som går som en rød tråd, og en god struktur gjør dine faglige kunnskaper synlige.

Redegjørelse

Å redegjøre handler om å opplyse

- hva, hvorfor, hvordan eventuelt hvem (bruk faglitteratur for å illustrere)
- beskrive eller forklare noe om et saksforhold (teori, metode, resultater) med egne ord
- vise at du har forstått det du skriver om.

Redegjørelsen gjør at leseren forstår de videre vurderingene dine.

Redegjørelsen er en nøytral beskrivelse og legger grunnlaget for drøftingen.

Nå går vi enda dypere inn i oppgavens struktur, og inn i den akademiske løken vår. Vi har lagt bak oss kritisk refleksjon og innpakking, og går nå inn i tre viktige aspekter ved akademisk skriving, nemlig redegjørelse, argumentasjon og drøfting.

Dette verbet *redgjørelse* er mye brukt i oppgaver: "Gjør rede for... «, men da er det egentlig bare snakk om at du skal opplyse om et tema: hva, hvorfor, hvordan evt. hvem.

Her bruker du samtidig faglitteratur og kilder for å illustrere det du sier, med setninger som «Hansen og Knutsen påpeker at trenerens motivasjon er undervurdert i barnesporten».

Du skal presentere en annen tenkers ideer på en mest mulig redelig måte, og på en så nøytral måte at opphavspersonen skal kunne godkjenne det.

Altså, redegjørelse er en nøytral beskrivelse – ikke ta stilling! Ikke drøft her! Men du legger grunnlaget for drøftingen ved å legge frem teoriene og fagstoffet du senere skal anvende.

Argumentasjon

Argumentasjon er tankerekker som består av:

1. Et synspunkt, en påstand
 - noe du argumenterer **for**
2. Et argument som styrker eller svekker påstanden
 - Noe du argumenterer **med** (teori eller funn)
3. Et utsagn som knytter sammen synspunktet og argumentet
4. Alternative argument

Kilde: David Bruke: "Saying what you mean".
Søk & Skriv <https://www.sokogskriv.no/skriving/argumentere-redegjore-drofte.html>

Bruk faglitteratur!

I tillegg til redegjørelser er argumentasjon en typisk del av akademisk skriving. Akademiske tekster er ofte argumenterende tekster. Argumentasjonen i teksten kan sies å være resonnementer eller tankerekker, som består av

- Et synspunkt eller en påstand, noe du argumenterer *for*
- Et argument som styrker eller svekker denne påstanden, noe du argumenterer *med*
- Et utsagn som *knytter sammen* synspunktet og argumentet

Dette er utsagn som du kommer med, og som gjør at leseren din kan forstå hvorfor argumentet fungerer.

Se gjerne denne videoen om hvordan du kan argumentere ved bruk av kilder, men også gi din egen vurdering: <https://www.sokogskriv.no/skriving/argumentere-redegjore-drofte.html>

Drøfting

Å drøfte er å diskutere med seg selv, å vise ulike argumenter eller tolkninger av et tema/fagstoff.

Pass på!

Drøfting er ikke bare en liste over hva ulike forfattere sier

- sett sitater og omformuleringer inn i din drøfting med kommentarer
- gjør drøftingen relevant i forhold til oppgaveteksten/problemstillingen

påstand + argumentasjon + drøfting = konklusjon

Se mer og hvordan drøfte hos Søk og skriv.no → Argumentere, redegjøre, drøfte

Alt det du la frem i redegjørelsen din er stoff du bruker til å skape argumentasjon og drøfting i teksten din. Men hva er egentlig *Å drøfte*?

Å drøfte er å vise at det finnes **ulike argumenter/tolkninger av fagstoffet**

Når du drøfter, undersøker og diskuterer du et fenomen fra flere sider og er **mer uttømmende** enn å ramse opp argumenter.

Når du **vurderer** de ulike tolkningene opp mot problemstillinga/påstanden, foretar du ei drøfting.

Les mer om drøfting på søk og

skriv: <https://www.sokogskriv.no/skriving/argumentere-redegjore-drofte.html#dr%C3%B8fting-se-etter-en-forskjell>

Teksteksempel

Kan du finne:

- en redegjørelse
- en påstand
- et argument
- en fagkilde som underbygger argumentet

Kilde: Segbø, M. (2020). *Skrivetips for studenter*. Cappelen Damm Akademisk. (s. 70, 71)

Miljøterapi er en filosofi om at man bruker omgivelsene i en avdeling og samspillet mellom pasient og helsepersonell for å kunne hjelpe en pasient til å normalisere situasjonen vedkommende er i (Sakariassen, 2019, s. 19) I denne oppgaven undersøker jeg miljøterapi brukt inn i behandling av psykoselidelser ved et psykiatrisk sykehus i Norge.

Miljøterapi spiller en viktig rolle for behandlingen her fordi den bidrar til bedre kontakt mellom pasientene og personalet. Dette kan gjøre at pasientene blir mer mottakelig for den behandlingen som blir tilbudt. Pasienter med psykoselidelser har ofte vrangforestillinger som gjør at de kan tro medisinen legene vil gi dem, er forgiftet, eller at de ikke vil snakke med psykologen fordi de føler seg utrygge på henne. Hvis personalet som stadig er rundt pasientene, har opparbeidet en god relasjon til dem, kan helsepersonalet bruke dette målbevisst for å trygge pasientene på at legen ikke vil forgifte dem, og på at psykologen bare vil pasientene vel (Fiktiv-Jensen, 2019, s. 25)

Dette er et teksteksempel fra en oppgave, som vi har hentet fra boken “Skrivetips for studenter” av Segbø. Denne akademiske teksten tar for seg det vi så langt har snakket om, nemlig redegjørelse, påstand, argument og bruken av fagkilder for å underbygge argumenter.

Ta 1 minutt nå, der dere leser gjennom teksten og forsøker for dere selv å identifisere en redegjørelse, en påstand, et argument og en fagkilde som underbygger et argument. Fasiten kommer etterpå.

Teksteksempel

Redegjørelse

Miljøterapi er en filosofi om at man bruker omgivelsene i en avdeling og samspillet mellom pasient og helsepersonell for å kunne hjelpe en pasient til å normalisere situasjonen vedkommende er i (Sakariassen, 2019, s.19). I denne oppgaven undersøker jeg miljøterapi brukt inn i behandling av psykoselidelser ved et psykiatrisk sykehus i Norge.

Påstand

Miljøterapi spiller en viktig rolle for behandlingen her fordi

Utsagn

den bidrar til bedre kontakt mellom pasientene og personalet.

Argument

Dette kan gjøre at pasientene blir mer mottakelig for den behandlingen som blir tilbudt.

Fagkilde som underbygger argumentet

Pasienter med psykoselidelser har ofte vrangforestillinger som gjør at de kan tro medisinen legene vil gi dem, er forgiftet, eller at de ikke vil snakke med psykologen fordi de føler seg utrygge på henne. Hvis personalet som stadig er rundt pasientene, har opparbeidet en god relasjon til dem, kan helsepersonalet bruke dette målbevisst for å trygge pasientene på at legen ikke vil forgifte dem, og på at psykologen bare vil pasientene vel (Fiktiv-Jensen, 2019, s. 25)

Kilde: Segbø, M. (2020). *Skrivtips for studenter*. Cappelen Damm Akademisk. (s. 70, 71)

Her ser dere en «løsning» eller fasit på oppgaven.

Studenten innleder med å gjøre rede for hva miljøterapi er, og viser til fagteksten hun har parafasert dette fra. Deretter forteller hun leserne hva vi kan forvente at hun gjør i denne oppgaven.

I neste avsnitt innleder hun med en påstand om miljøterapi, som hun deretter argumenterer for. Mellom påstanden og argumentet har hun et utsagn, innledet med “fordi”, som altså binder påstanden hennes sammen med argumentet. Med andre ord, hun påstår at miljøterapi er viktig for behandlingen, fordi den bidrar til bedre kontakt, og argumenterer videre for dette med mottaklighet.

Til slutt underbygger hun påstanden og argumentet sitt med en fagkilde som støtter det hun sier.

Dette er et eksempel på hvordan en akademisk tekst kan se ut, ved bruk av det vi nå har gått gjennom. Som Henriette sa i første del av kurset, lønner det seg å lese vitenskapelige tekster fra ditt fagfelt for å få innsikt i hvordan akademiske tekster kan skrives. I tillegg kan du se på publiserte masteroppgaver fra fagfeltet ditt, du finner de i vitenarkivet Brage på nettsidene våre, eller du kan spørre emneansvarlige om de har noen tekster de synes er spesielt gode som de vil dele med dere. Å lese mye er uansett en nøkkel til å mestre akademisk skriving.

Teksteksempel

påstand + argumentasjon = drøfting

1. Hva er påstanden i teksten?
2. Hvor finner du argumenter?
3. Brukes faglitteratur i argumentasjonen?

Forskningsspørsmål 1: Hvordan er formatet på og innholdet i det enkelte informasjonsmateriellet?

Det er store forskjeller i både format og innhold mellom det ulike informasjonsmaterialet. Mens det norske materialet er på 48 A5-sider, er det østerrikske på to A4-sider. Doak et al. (1996) og Menghini (2005) påpeker at helseinformasjon ikke bør bestå av for mye sammenhengende tekst, da det kan gjøre at viktig informasjon overses eller oppleves mindre viktig. Til tross for at det norske materialet består av mange sider, inneholder det imidlertid lite sammenhengende tekst. Det sveitsiske materialet, derimot, som er på 24 A4-sider, inneholder mye og sammenhengende tekst. Det er derfor nærliggende å tro at personer med lavt nivå av health literacy vil ha problemer med å forstå det sveitsiske informasjonsmaterialet. Dette fordi personer med lavt nivå av health literacy har dårligere evner til å lese tekst, og forstå essensen i informasjon, enn personer med høyt nivå av health literacy (Nutbeam, 2000; Kickbusch, 2001).

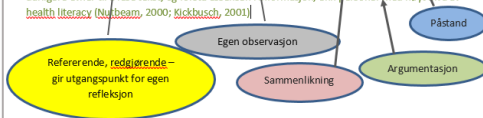
Kilde: Utdrag fra Sina Dolviks masteroppgave i samfunnsnærings (2012). Mat, ernæring og helse.

Her er en tekst fra en masteroppgave. Vi ser på den som et eksempel på hvordan du kan lete i en tekst etter påstander, argumentasjon og kilder. Les teksten først, se på neste bilde hvordan en kan analysere (dele opp) denne teksten, skille påstand fra argument.

1. Hva er påstanden i teksten?
2. Hvor finner du argumenter?
3. Brukes faglitteratur i argumentasjonen?

Forskningsspørsmål 1: Hvordan er formatet på og innholdet i det enkelte informasjonsmateriellet?

Det er store forskjeller i både format og innhold mellom det ulike informasjonsmaterialet. Mens det norske materialet er på 48 A5-sider, er det østerrikske på to A4-sider. **Doak et al. (1996)** og **Menghini (2005)** påpeker at helseinformasjon ikke bør bestå av for mye sammenhengende tekst, da det kan gjøre at viktig informasjon overses eller oppleves mindre viktig. Til tross for at det norske materialet består av mange sider, inneholder det imidlertid lite sammenhengende tekst. Det sveitsiske materialet, derimot, som er på 24 A4-sider, inneholder mye og sammenhengende tekst. Det er derfor nærliggende tro at personer med lavt nivå av **health literacy** vil ha problemer med å forstå det sveitsiske informasjonsmaterialet. Dette fordi personer med lavt nivå av **health literacy** har dårligere evner til å lese tekst, og forstå essensen i informasjon, enn personer med høyt nivå av **health literacy** (Nuckbaum, 2000; Kickbusch, 2001).

Kilde: Ultrad fra Stina Dolviks masteroppgave i samfunnsernæring (2012). Mat, ernæring og helse.

«Løsning» på oppgaven:

Her har vi analysert teksten og funnet ulike elementer:

Redgjørelse, studentens egen observasjon og sammenlikning av empiri, påstand og argumentasjon med kilder.

Dette eksempelet viser også at en drøfting ikke nødvendigvis må følge strukturen: påstand, argumenter, konklusjon.

Dette kan du gjøre på egne tekst er også – da kan du bli tryggere på at du har en god drøfting, med påstander, egne observasjoner og argumentasjon.

Tren på å analysere tekster du leser – for å finne påstander og se argumentasjonen!

Oppgavens konklusjon

- Et kort formulert svar på oppgaveteksten/ problemstillingen.
- Oppsummering av de viktigste momentene.
- Si eventuelt hva som hadde vært interessant se videre på.

Nå har vi gått gjennom hele løken og oppgavens struktur, og kommet til oppgavens konklusjon eller avslutning. Det er her du igjen viser selvstendighet ved å trekke frem de viktigste punktene fra oppgaven din som svarer på oppgaveteksten eller problemstillingen.

En avslutning:

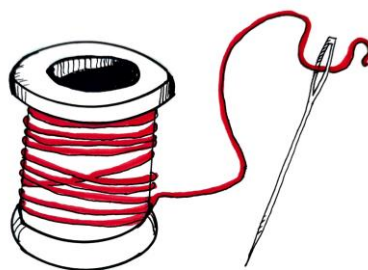
- Trekker fram sentrale poeng du har drøftet- men ikke nye moment eller kilder!
- En slags konklusjon av hva din undersøkelse viser.
- Åpne opp for større perspektiv, hva en kan se på videre
- Viser igjen selvstendighet, du vurderer hva som er mest sentralt i teksten.

Søk og Skriv sier det slik:

"En god oppsummering gjentar de viktigste momentene fra oppgaven, ikke minst drøftingen, men sier dem på en ny måte, for eksempel ved å sette dem inn i en større sammenheng eller perspektiv».

En god oppgave kjennetegnes av

- Leseren forstår hvor forfatteren vil til enhver tid
- Alle spørsmål som stilles, er besvart og belyst
- Alt som er redegjort for, har en funksjon
- Konklusjonen følger av det som er sagt

Kilde: Utdrag fra "[En god oppgave kjennetegnes av](#)", Søk & Skriv

Kilde: Monica Lunde

Og når du er ferdig med oppgaven din, er det verdt å huske at en god oppgave kjennetegnes ved at du har ledet leseren din gjennom fra start til slutt, blant annet ved hjelp av problemstillingen som rød tråd. Alle spørsmål som er stilt er besvart, og alt du har gjort rede for har hatt en funksjon. Og helt til slutt har du konkludert på grunnlag av det du har sagt. En god oppgave, er en oppgave med god struktur.

Del 3: Språkråd

- Kapitler og avsnitt
- Ord og setninger
- "Jeg"
- Akademisk språk
- Revisjon og korrektur

Foto: Kristian Slåttsveen

Så har vi kommet til den delen av kurset som handler om hvordan du skaper flyt i teksten din. I denne delen går vi inn i de aller minste bestanddelene i løken og ser på språket og stilen i akademisk skriving.

Kapitler og avsnitt

Kapittel

- Utgjør hovedstruktur
- God sammenheng
- Rød tråd

Avsnitt

- Ett moment i hvert avsnitt
- Avsnittsmarkering viser at et argument er avsluttet
- Logisk sammenheng mellom momenter, dvs. avsnittene

Pauser - lesbarhet

Kilde: Colourbox

Så til det konkrete: språk og stil i akademiske fagtekster...

Kapitler og avsnitt utgjør helheten i oppgaven

Har en funksjon (hvilken?)

Strukturer tekst og innhold.

Dette er også med på å hjelpe leseren gjennom teksten

Skaper nødvendige pauser

Overgang mellom avsnitt:

Gjenta et nøkkelord fra forrige avsnitt, frampek.

Spørsmål på slutten av forrige avsnitt – svar (som et eget moment) i neste avsnitt.

Oppsummering av tidligere avsnitt.

Metakommentarer: kapittel og avsnitt

Metakommentarer hjelper leseren ved overganger mellom kapitler og ved overganger mellom avsnitt.

Eksempler på metakommentarer:

- «Jeg vil i denne delen av oppgaven gjøre rede for...»
- «I neste kapittel skal jeg undersøke nærmere...»
- «Som vi så ovenfor...»

Teksten deles inn i **kapitler og avsnitt**, som skal følge etter hverandre i en **helhet** og ha en god flyt og sammenheng, de skal bygge på hverandre. Dette er også med på å hjelpe leseren gjennom teksten. Skaper nødvendige pauser.

Mellom kapitlene og avsnittene er det pauser, som hjelper leseren i overgangene. Disse overgangene kan knyttes sammen ved hjelp av metakommentarer.

Overgang mellom avsnitt:

- Gjenta et **nøkkelord** fra forrige avsnitt.
- **Spørsmål** på slutten av forrige avsnitt – svar (som et eget moment) i neste avsnitt.
- **Oppsummering** av forrige avsnitt.

NB Se på sammenhengen mellom avsnittene – stoppe opp – snu og vende på setningen

Ord og setninger

- Hvem skriver du for?
- Varier språket ditt, synonymer (trygg og tillitsfull)
- Varier hvordan du starter setninger.
- Les korrektur
 - Fullstendige setninger
 - Kommaeregler
 - Orddeling og særskrivning
 - Slurvefeil
- Presis ordbruk

Kilde: Colourbox

Jeg skal se på flere barnebøker.

➔

Jeg skal analysere og sammenligne fem barnebøker.

Hva gjør du egentlig?

- 1) Hvem skriver du for? Vanlig råd: legg deg midt mellom hvermannsen og veilederen eller faglæreren din, så tenk at du skal skrive til en medstudent.
 - 2) Varier språket ditt ved hjelp av synonymer. Et variert språk øker lesbarheten, og dermed også leseflyten.
 - 3) Varier også hvordan du starter setningene dine: "Ifølge Piaget er skjemateori ... Skjemateori blir beskrevet som"
 - 4) Vær nøye med å lese korrektur. En god fagtekst kan tape mye på setninger som mangler subjekt eller verbal, og dermed ikke er fullstendige, eller slurvefeil som du burde oppdaget.
 - 5) Og til slutt: Vær presis i ordbruken din. Eksempel: Jeg skal se på flere barnebøker...Men hva gjorde du egentlig?
 - Du leste flere barnebøker...
 - Du analyserte flere barnebøker...
 - Du sammenlignet flere barnebøker...
 - Hvor mange? Tallfest hvis mulig.
- Huskeregul: Ethvert voksen menneske skal kunne forstå det du skriver (Kallestad, 2015, s. 16).

Bindeord

Bindeord hjelper leseren ved å signalisere logiske sammenhenger mellom setninger.

Eksempler på bindeord og hva de signaliserer:

- Årsakssammenheng → ettersom, fordi, derfor, på grunn av
- Motsetninger → imidlertid, mens, på den andre siden
- Betingelser → dersom, hvis, om
- Hensikt → for at, hvis, når
- Følge → slik at, for at, det fører til, deretter

Du hjelper leseren gjennom teksten ved å bruke bindeord. Bindeord eier ikke et eget betydningsinnhold, men fordi vi bruker dem til å binde setninger sammen organiserer de forholdet mellom setningene. Denne logiske organiseringen gir leseren informasjon hun kan bruke til å forstå det du vil si.

Det er særlig viktig å bruke bindeord i argumenterende fagtekster. De hjelper deg til å kommunisere på en effektiv, tydelig og presis måte.

+ videre, for det første/andre/tredje...

Der metakommentarene organiserer teksten din på avsnitts og kapittelnivået vil bindeordene ha den samme organiserende funksjonen på setningsnivået. Begge er signaler som leseren kan bruke til raskt å forstå oppbygging og innhold i en argumenterende fagtekst. De hjelper leseren gjennom teksten!

Verb når du henviser til kilder

- Belyser
- Hevder
- Mener
- Påstår
- Sier
- Foreslår
- Konkluderer
- Avdekker
- Påpeker

Er verbet ladet eller nøytralt?

Kilde: Colorbox

Så langt har vi snakket om **metakommentarer** som hjelper leseren din på kapittel- og avsnittsnivå, og **bindeord** som hjelper leseren din på setningsnivå. Når du skal henvise til en **kilde** er det derimot noen **verb** som signaliserer for leseren din at det er det du gjør.

Her er ei liste over verb som er vanlig å bruke når du **presenterer og omtaler en kilde**.- f.eks. i drøftingen.

Disse orda kan være nøytrale eller lada, det kan ligge mening i ordet som farger sitatet/omtalen. Kan være både positivt og negativt lada.

Ord som *påstår* - *hevder* kan ha en litt negativ undertone, et forbehold.

Slike ord som *påstår* - *hevder* gjør at det er nødvendig med en videre argumentasjon, din eller den referertes.- det kan være en sørv til videre diskusjon!

Akademiske fraser

- I frasebanken finner du ord og uttrykk som er mye brukt i akademiske tekster

- Du finner frasebanken hos

[Søk og skriv](https://www.sokogskriv.no)

Kilde: Søk og skriv

I frasebanken på [Søk og skriv.no](https://www.sokogskriv.no) finner du forslag til akademiske fraser du kan bruke til å introdusere ideer som du er enig i og bygger videre på. Du finner også fraser du kan bruke til å presentere andres ideer eller forskning på en nøytral måte, samt fraser du kan bruke når du skal vise svakheter eller begrensninger ved en teori, forklaring etc., og dermed underbygge relevansen av ditt eget prosjekt <https://www.sokogskriv.no/frasebank> (du kan bruke disse frasene uten henvisning til frasebanken – de er ikke kilder du må vise til).

Hvorfor bruke akademiske fraser?

- Frasene sier hva du/forfatteren gjør /skal **gjøre** med det faglige innholdet.
- Frasene er **gjenkjennelige** fordi de er mye brukt i akademisk språk, på tvers av fag.
- **Signaliserer** «akademiskhet» - fordi frasene er en form for **verktøy**/det er en terminologi : «alle innen gruppa skjønner hva du mener»
- Presise, variasjoner, nyanser
- Kan hjelpe deg til å **komme i gang** med et nytt avsnitt/poeng.

Legg merke til slike fraser når du leser fagtekster

Kan jeg skrive «jeg»?

Ulike typer «**jeg**»:

Det personlige «jeg» (privat/personlig)

«jeg synes at...»

Det skrivende (metatekstuelle) «jeg» (forfatteren av teksten)

«nå skal jeg gjøre rede for ... »

I noen fag advares det sterkt mot å bruke ordet «jeg». I psykologi er det nærmest forbudt, sa en student. Da kan du bli nødt til å skrive om, og bruke «man», «vi» eller passiv form. Men det er viktig å være klar over at det å bruke ordet «jeg» ikke er det samme som å være privat eller subjektiv. Her kan vi skille mellom et privat eller personlig «jeg» og det skrivende «jeg», altså forfatteren av teksten. Det å skrive «nå skal jeg redegjøre for ... » er ikke et personlig utsagn, det er en metakommentar.

Det private jeg'et, derimot, har ingen ting i en akademisk tekst å gjøre. Dette betyr ikke at du ikke kan sette ditt personlige preg på teksten, men at du gjør dette med de virkemidlene som de akademiske sjangrene tilbyr (for eksempel ved å velge interessante og viktige problemstillinger, overbevisning gjennom argumentasjon og ved bruk av gode eksempler).

Teksteksempel

Kan du finne:

- en metakommentar
- et bindeord som viser årsakssammenheng

Kilde: Segbø, M. (2020). *Skrivetips for studenter*. Cappelen Damm Akademisk. (s. 70, 71)

Miljøterapi er en filosofi om at man bruker omgivelsene i en avdeling og samspillet mellom pasient og helsepersonell for å kunne hjelpe en pasient til å normalisere situasjonen vedkommende er i (Sakariassen, 2019, s. 19). I denne oppgaven undersøker jeg miljøterapi brukt inn i behandling av psykoselidelser ved et psykiatrisk sykehus i Norge.

Miljøterapi spiller en viktig rolle for behandlingen her fordi den bidrar til bedre kontakt mellom pasientene og personalet. Dette kan gjøre at pasientene blir mer mottakelig for den behandlingen som blir tilbudt. Pasienter med psykoselidelser har ofte vrangforestillinger som gjør at de kan tro medisinen legene vil gi dem, er forgiftet, eller at de ikke vil snakke med psykologen fordi de føler seg utrygge på henne. Hvis personalet som stadig er rundt pasientene, har opparbeidet en god relasjon til dem, kan helsepersonalet bruke dette målbevisst for å trygge pasientene på at legen ikke vil forgifte dem, og på at psykologen bare vil pasientene vel (Fiktiv-Jensen, 2019, s. 25).

Her er samme teksteksempel som tidligere, men nå skal du finne:

- en metakommentar
- et bindeord som viser årsakssammenheng

Et stikkord nå er **tekstorganisering**!

Teksteksempel

Metakommentar

Bindeord

Miljøterapi er en filosofi om at man bruker omgivelsene i en avdeling og samspillet mellom pasient og helsepersonell for å kunne hjelpe en pasient til å normalisere situasjonen vedkommende er i (Sakariassen, 2019, s. 19). **I denne oppgaven undersøker jeg miljøterapi brukt inn i behandling av psykoselidelser ved et psykiatrisk sykehus i Norge.**

Miljøterapi spiller en viktig rolle for behandlingen her **fordi** den bidrar til bedre kontakt mellom pasientene og personalet. Dette kan gjøre at pasientene blir mer mottakelig for den behandlingen som blir tilbudt. Pasienter med psykoselidelser har ofte vrangforestillinger som gjør at de kan tro medisinen legene vil gi dem, er forgiftet, eller at de ikke vil snakke med psykologen fordi de føler seg utrygge på henne. Hvis personalet som stadig er rundt pasientene, har opparbeidet en god relasjon til dem, kan helsepersonalet bruke dette målbevisst for å trygge pasientene på at legen ikke vil forgifte dem, og på at psykologen bare vil pasientene vel (Fiktiv-Jensen, 2019, s. 25).

Kilde: Segbø, M. (2020). *Skrivtips for studenter*. Cappelen Damm Akademisk. (s. 70, 71)

Teksteksempelen kan brukes til å vise to typer tekstorganisering. Det skrivende jeget i metakommentaren og sammenbindingen av to setninger med bindeordet **fordi** (viser årsakssammenheng tydelig).

En løsere forbindelse mellom de to setningene gjør at leseren må gjette seg til denne årsakssammenhengen. (Miljøterapi spiller en viktig rolle for behandlingen her. Den bidrar til bedre kontakt mellom pasientene og personalet.)

For akademisk?

- «Objektets tilbydelighet definert av dets form gir signaler til brukerne som gjør at de trenger relativt liten tid på å eksperimentere med et objekt for å avdekke dets funksjoner.»

Kilde: Colourbox

Eller med andre ord:

«Iblant skjønner folk hvordan de skal bruke en ting bare ved å se på den.»

Forstår dere det som står her?

Den andre setningen sier enkelt det den første sier.

Det trenger ikke være så fancy.

Bruke egne ord – omformuler til egen forståelse

Det trenger ikke være så høytidelig.

Bruk egne ord – omformuler til egen forståelse

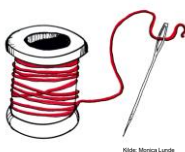
Språkråd for akademisk tekst

- Ikke formuler deg for bastant.
Unngå sterke begreper og kategoriske formuleringer ("den *beste* teorien ...")
- Bruk fagbegrep, men begrens bruken av andre fremmedord.
Skriv forståelig og med enklest mulig språk utenom fagspråket.
- Bruk et formelt og korrekt språk.
Unngå muntlige fyllord som «jo» og «vel», og les korrektur på stavefeil.
- Begrens bruken av retoriske spørsmål.
Stiller du et spørsmål skal du også svare på det.

I akademiske tekster tar vi ofte forbehold, noe som gjenspeiler seg i språket. Vi er ikke bastante, men viser at det er rom for andre tolkninger og funn.

Hjelp til revisjon av egen og andres tekst

- Er det tydelig hva oppgaven handler om?
- Er det en logisk oppbygging av teksten?
- Passer overskriftene til innholdet?
- Er oppgaven passe lang?
- Er oppgaven skrevet på et godt språk?
- Er kildene relevante og troverdige?
- Er sitater relevante og brukt konsekvent?

Kilde: Monica Lunde

Revisjon av egen tekst

Å revidere, det vil si lese gjennom og redigere egen tekst underveis og før innlevering, er noe av det som gjør at studenter lykkes med oppgaveskriving. En tekst er altså ikke ferdig det sekundet du har skrevet siste punktum. Men å revidere egen og andres tekst kan være vanskelig å komme i gang med, så her har vi noen spørsmål du kan stille til teksten når du leser gjennom den.

Lese andres tekster: Er det tydelig hva oppgaven handler om? - Innledning skal si tydelig hva oppgava handler om.

Følger momenter/argumenter hverandre logisk? Rød tråd?

Overskrift og innhold- skal stemme.

Godt og variert språk?

Er kildene dine relevante for problemstillingen din?

Er sitatene relevante for oppgava di? Igjen: Kill your darlings.

Alt dette kan du snu og bruke når du leser din egen oppgave. Eller motsatt- gi gjennomleser av din oppgave et oppdrag, for eksempel: Svarer jeg på problemstillinga. Hele setninger?

Del 4: Kunstig intelligens i oppgaveskriving

- KI og kilder
- KI som verktøy
- KI og retningslinjer

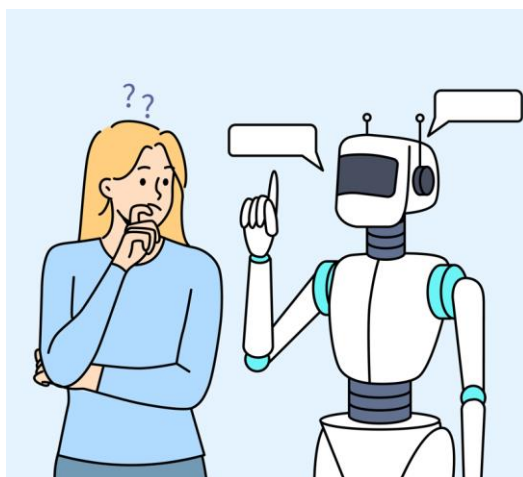
[Biblioteket: Kunstig intelligens og oppgaveskriving](#)

Så har vi kommet frem til kursets siste del, som handler om bruken av kunstig intelligens i oppgaveskriving. Dette er et felt der mye skjer for tiden, og det er store utviklinger, så vi vil bare snakke helt generelt om det her.

KI og kilder

- Du er ansvarlig for at teksten din er et selvstendig arbeid.
- Avskrift, kopi og presentasjon av andres arbeid uten kildehenvisning regnes som fusk, uavhengig av hvilken kilde du bruker.

Dette gjelder også KI.

Kilde: Colourbox

Som student ved høgskolen vår skal du skrive akademiske besvarelser. Det forventes at du skriver en selvstendig besvarelse og viser at du følger HINN's regler for bruk av sitater og kilder. Brudd på disse anses som fusk.

Å ikke henviser til en kilde du har brukt i oppgaven din, er fusk. Direkte avskrift eller kopi av blant annet ideer, tekst, bilder, eksempler produsert av for eksempel ChatGPT eller andre samtaleroboter vil være fusk, på lik linje som direkte avskrift eller å kopiere fra andre kilder er det.

Vær også klar over at hvis alle dine medstudenter bruker samtaleroboter til samme eksamensoppgave, kan besvarelsene bli påfallende like.

KI og kildekritikk

- Alle kilder du bruker skal være **etterprøvbare**. Det vil si at de kan gjenfinnes av andre.
- Samtaleroboter er ikke en etterprøvbar kilde, og bør derfor ikke brukes som det.

Foto: Randi Hagen / DALL-E

Kildene du viser til må være etterprøvbare, det vil si at de kan gjenfinnes av andre. Samtaleroboter produserer tekster uten reelle, ansvarlige forfattere og er dermed verken en pålitelig eller etterprøvbar kilde. Hvis samtaleroboter viser til pålitelige kilder, bruk heller disse kildene, framfor samtaleroboten.

Faktasjekk og kildehenvisning

Hva er utfordringene med å henvise til en ikke-etterprøvbar og ikke troverdig kilde som KI?

Message ChatGPT...

ChatGPT can make mistakes. Consider checking important information.

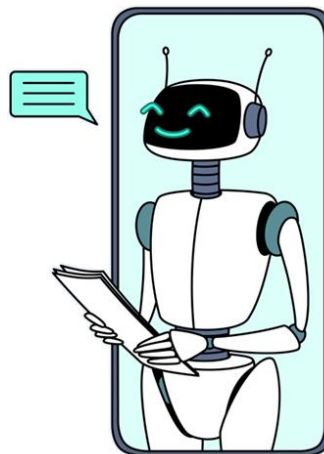
Hva er utfordringene med å henvise til en ikke-etterprøvbar og ikke troverdig kilde som kunstig intelligens er?

ChatGPT sier det selv, med et varsel under feltet for ledetekster: ChatGPT har en tendens til å dikte opp kilder og kan oppgi falske referanser. Selv om svar kan se overbevisende ut, kan samtaleroboten svare helt feil på enkle spørsmål. Du må derfor alltid dobbeltsjekke med troverdige kilder. I tillegg er det viktig at du sjekker om kilden er reell. Hvis du vil henvise til kilden i oppgaven din, må du (som i akademia ellers) bruke den faktiske kilden (primærkilden). Se mer i [Kildekompasset.no](https://kildekompasset.no) for henvisning.

KI som verktøy

Samtaleroboter kan brukes som **et verktøy**

- forenkle eller avgrense en problemstilling
- genere gode søkeord til et litteratursøk, basert på problemstilling
- gi tilbakemelding på innhold og struktur
- [se mer på høgskolebibliotekets side](#)

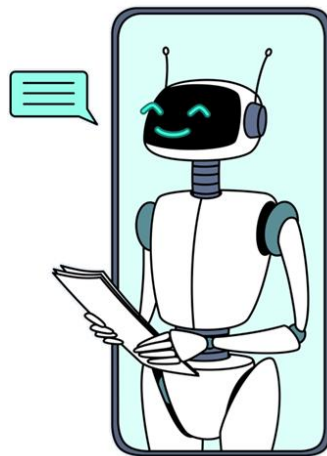

Det er viktig at dere skjønner forskjellen på å bruke kunstig intelligens som samtaleroboter som en kilde i motsetning til et verktøy. Samtaleroboter egner seg som sagt ikke som kilde, men kan i noen tilfeller brukes som verktøy. Når du anvender KI som verktøy bør du likevel:

- Legge ned en egen innsats: Forsøk først å forstå oppgaveteksten grundig og utvikle dine egne tanker og ideer. Bruk deretter samtaleroboten som en hjelp til å utvide dine ideer og tanker, og ikke som en erstatning for din egen innsats.
- Bare bruke verktøyet som inspirasjon og verktøy: Bruk samtaleroboten som en inspirasjonskilde og et verktøy for å utforske ideer, formulere setninger eller forstå kompliserte konsepter. Bruk det til å hjelpe deg med å strukturere dine tanker og ideer.
- Bruke egne formuleringer: Skriv alltid dine egne formuleringer og setninger. Unngå å kopiere tekst direkte fra samtaleroboter. Dette sikrer originalitet og din egen refleksjon. - Referanser og kildebruk: Hvis du bruker informasjon eller ideer fra en samtalerobot, vær sikker på å referere nøyaktig og kreditere kilden.

Skrive gode ledetekster

- 1) Presenter kontekst
- 2) Ha en klar bestilling
- 3) Vær tydelig
- 4) Be om strukturen/formateringen du ønsker
- 5) Gi tilbakemelding

Eksempel:

Gjør språket i denne teksten enklere og lettere å forstå: «[sett inn din tekst her]»

Det er viktig å være klar over at kvaliteten på responsen som genereres av KI-en ofte er avhengig av hvor klart og presist prompten er formulert, hvordan skrive ledetekster er derfor sentralt:

- Jeg er en økonomistudent og ønsker å
- Kan du lage en femtenpunktliste over pedagogikkstudentene...
- Er opptatt av å bli forstått - vær opptatt av hva du mener. Jo bedre ledetekster du har dess bedre...
- Jeg ønsker at du presenterer det som løpende tekst ikke som kulepunkter...
- Jeg vil ha det som løpende tekst i APA7....

Fagspråket i KI-generert tekst er ikke alltid slik som i faglitteraturen!

Prompts som definerer konteksten:

- Gjør språket i denne teksten enklere og lettere å forstå: «[sett inn din tekst her]»
- Lag et sammendrag av denne teksten: «[sett inn tekst her]»
- Gjør denne teksten passende for [velg målgruppe]: «[sett inn tekst her]»

Ved å spesifisere hvilken tekst som skal være grunnlaget for svaret, reduserer vi sjansen for at tekstgenereringsverktøyet lager innhold som ikke er riktig. På denne måten kan vi dra nytte av verktøyets evne til å gjenkjenne språkstrukturer, samtidig som vi begrenser dets potensiale til å lage innhold som ikke er basert på

virkeligheten (ofte kalt "hallusinerings"). Vær samtidig bevisst på at du ikke alltid vet hva som skjer eller hvor det blir av teksten du legger inn i KI.

Retningslinjer for KI i oppgaver

Fagmiljøene og emneansvarlige legger føringer for bruk:

- hva KI kan eller ikke kan brukes til
- hvordan studenter ev. skal redegjøre for bruk av KI
- hvordan studenter ev. skal henvise til KI

Les alltid oppgaveteksten nøye, og spør faglærer om dette er uklart!

HINN har ikke detaljerte retningslinjer for bruk av KI i oppgaver og innleveringer, men sier at det er fagmiljøene/emneansvarlige som må legge føringer for bruk. Les derfor alltid oppgaveteksten nøye, og spør faglæreren din om hva som gjelder for dere.

Avslutningsvis, gode ressurser

- Bibliotekets nettsider om
 - [Oppgaveskriving](#)
 - [Kunstig intelligens og oppgaveskriving](#)
- [Søk og skriv](#) (studieteknikk, akademisk skriving mm.)
- [Kildekompasset](#)
- [Podkasten om akademisk skriving](#)

Da har vi kommet til kursets ende, og avslutningsvis har vi samlet en rekke ressurser som vi anbefaler når du skal skrive akademiske tekster.

Biblioteket har en hel nettside dedikert til oppgaveskriving på høgskolen, med artikler om blant annet oppsett av oppgaver, kildehenvisninger og akademiske tekster. I tillegg har biblioteket en artikkel om kunstig intelligens i oppgaveskrivingen som er nyttig å lese gjennom. Men husk at hva din emneansvarlig eller ditt fagmiljø bestemmer alltid legger føringene for din bruk av KI.

I tillegg til egne nettsider lenker vi her til Søk og skriv, som har mange gode artikler om oppgaveskriving, i tillegg til en akademisk frasebank. Her finner du eksempler på setninger, uttrykk og vendinger som er ofte brukt i akademiske tekster.

Vi lenker også til Kildekompasset som er det verktøyet vi anbefaler for når du skal skrive henvisninger og referanser til kildene dine.

Og til slutt har vi podkasten om akademisk skriving som gjennom mange episoder diskuterer temaer som hva drøfting er, hvordan man lager en god problemstilling og hva en god oppgave er.

Kontakt oss!

Elverum: bibliotek.elverum@inn.no

Evenstad: bibliotek.evenstad@inn.no

Hamar/Blæstad: bibliotek.hamar@inn.no

Lillehammer: bibliotek.lillehammer@inn.no

Rena: bibliotek.rena@inn.no

Finn oss på [Instagram](#) og [Facebook](#)

Kilde: Høgskolebiblioteket

Ta kontakt med biblioteket om du lurer på noe, vi hjelper deg så godt vi kan. Har du ris eller ros om kurset tar vi gjerne imot det også!
Takk for i dag!